

Verkeerstekens en -regels

Doelgroep

Derde leerjaar

Lesdoelen

De leerlingen

- kunnen gepast reageren op verkeerslichten voor fietsers.
- kunnen gepast reageren op verkeerslichten aan een overweg.
- kennen de algemene voorrangsregel 'voorrang van rechts' en handelen ernaar.
- herkennen wegmarkeringen in het verkeer en kunnen verwoorden hoe er als voetganger of fietser te gedragen: stopstreep, haaiantanden, fietsoversteekplaats, fietsopstelvak.
- herkennen de bevelen van een agent en kunnen deze opvolgen.

Eindtermen

- 4.14. De leerlingen kunnen de gevaarlijke verkeerssituaties in de ruimere schoolomgeving lokaliseren.
- 4.15. De leerlingen beschikken over voldoende reactiesnelheid, evenwichtsbehoud en gevoel voor coördinatie en ze kennen de verkeersregels voor fietsers en voetgangers, om zich zelfstandig en veilig te kunnen verplaatsen langs een voor hen vertrouwde route.
- 4.16. De leerlingen tonen zich in hun gedrag bereid rekening te houden met andere weggebruikers.

Materiaal en organisatie

- Wordspinnen wegmarkeringen (bijlage 1)
- Wegmarkeringen voor fietsers (bijlage 2) voor elke leerling
- Werkblad: quiz (bijlage 3) voor elke leerling
- Achtergrondinfo voor de leerkracht (bijlage 4)
- Powerpointpresentatie (bijlage 5) met:
  - foto's voor het klasgesprek
  - foto's bij de woordspinnen
  - de quiz als afsluiter

Beginsituatie

Kinderen moeten in het verkeer leren communiceren met andere weggebruikers, maar het verkeer communiceert ook met hen: onder meer door verkeerslichten, wegmarkeringen en regels. Lijnen en symbolen op de rijbaan vertellen ons hoe we ons moeten gedragen.

Instapfase: klasgesprek

Vraag de leerlingen hoe zij weten hoe ze zich moeten gedragen in het verkeer.

- Naast de verkeersregels laat het verkeer ons op verschillende manieren weten en zien hoe we ons moeten gedragen, bv. door verkeerslichten en de lijnen op de grond.

Toon de onderstaande foto's via de PowerPointpresentatie (bijlage 5). Vraag telkens:

- Wat zie je (welke situatie)?
- Hoe vertelt het verkeer wat we moeten doen? Lijnen op de grond? Verkeerslichten? Agent?

Laat verschillende leerlingen uitleggen wat ze in deze situatie zouden doen en vul aan indien nodig.

Situatie wegmarkeringen

Lijnen op de weg, of wegmarkeringen, tonen wat je moet doen.

Foto 1: haaiantanden

- Een lijn gevormd door witte driehoeken.
- Bestuurders (dus ook fietsers) moeten zo nodig stoppen om voorrang te geven. Vertragen en kijken is voldoende als er geen bestuurders aankomen.
- Je vindt de haaiantanden steeds in combinatie met een omgekeerde driehoek.

Foto 2: stopstreep

- Een doorlopende witte streep.
- Bestuurders moeten stoppen om voorrang te geven.
- Je vindt de stopstreep steeds in combinatie met een stopbord of een verkeerslicht.

Situatie verkeerslichten

Verkeerslichten geven hier aan wat je moet doen.

Foto 3: fietsers wachten aan het rood verkeerslicht voor fietsers.

- Er bestaat een verkeerslicht speciaal voor fietsers, je herkent het aan de afbeelding van een fiets op de lichten.
- Voor een rood licht moet je stoppen en wachten, oranje betekent ook stoppen als het veilig kan en wanneer het groen is, kan je verder fietsen.

Foto 4: overweg met verkeerslichten.

- Vertraag als je de overweg nadert.
- Stop voor de overweg als je het geluidssignaal hoort en de rode lichten knipperen. De slagbomen zullen naar beneden gaan.
- Steek pas over als de slagbomen volledig naar boven zijn en het witte licht weer knippert.

Situatie agent

Een agent regelt het verkeer aan dit kruispunt en toont wat je moet doen.

Foto 5: agent met arm omhoog

- Staat een agent met zijn arm in de lucht dan stop je en mag je het kruispunt niet meer op. Als je al op het kruispunt bent, dan verlaat je het kruispunt meteen.

Foto 6: agent staat met armen gespreid

- Je mag doorrijden of oversteken als je evenwijdig met de armen van de agent stapt of rijdt.
- Je moet stoppen en wachten als je de armen van de agent dwarst.

Verwerkingsfase (lijnen voor fietsers)

Groepswerk

Vertel de leerlingen dat er verschillende soorten wegmarkeringen zijn die voor fietsers heel belangrijk zijn.

Verdeel de klas in groepen van 3 tot 5 leerlingen en geef elke groep een woordspin.

Geef deze opdracht:

- Schrijf alles op waar je bij dit woord aan denkt.
- Lees goed, de vragen kunnen je helpen.
- Naast de antwoorden op de vragen kunnen jullie zelf nog andere zaken noteren op de stippellijnen.

In groep bedenken de leerlingen wat ze weten over een fietspad, een fietsoversteekplaats, een fietssuggestiestrook en een fietsopstelvak.

TIP

Je kan elke groep de vier woordspinnen geven en ze de tijd geven om in te vullen. Of je geeft elke groep 1 woordspin en werkt met een doorschuifstelsel waarbij ze elkaars woordspinnen kunnen aanvullen.

Klasgesprek

Toon op de PowerPointpresentatie telkens de afbeelding van een fietspad, een fietsoversteekplaats, een fietssuggestiestrook en een fietsopstelvak. Laat de leerlingen aan het woord, laat ze elkaar aanvullen en vervolledig zelf waar nodig (zie ook achtergrondinfo voor de leerkracht, bijlage 4).

Besluit: vaak maken lijnen in het verkeer ons duidelijk wanneer we voorrang moeten verlenen of net voorrang moeten krijgen. Vraag aan je leerlingen of ze weten welke regel geldt als er helemaal geen markeringen of borden aanwezig zijn?

→ Dan geldt de voorrang van rechts.

Deel bijlage 2 'Dit weet ik over wegmarkeringen' uit als neerslag van de les.

Afsluitfase

Deel de quiz uit. Toon de vragen een voor een op de PPT en lees ze, samen met de antwoorden, luidop voor. Na elke vraag geef je de leerlingen tijd om hun antwoord op het werkblad aan te duiden. Verbeter nadien klassikaal.

Juiste antwoorden: 1C, 2A, 3B, 4B, 5A.